

APR
2016**Máttu skifta leiðslu**

Milliardingurin Henrik Lind, sum er størsti einstaki privati partaeigarin í BankNordik sigur, at neyðugt at broyta strategi fyri bankan. - BankNordik var ikki ein sterkur banki. Hann skapti ikki virði. Hvørki til bankan, kundarnar ella starvsfólkið – ella til partaeigararnar. Tí mátti strategiin broytast. Vit máttu hava nýggj eygu at hyggja upp á bankan. Tí varð neyðugt at skifta nevndina út, og tí var neyðugt hjá nevndini at skifta leiðsluna út, sigur Henrik Lind.

Valaldur skal lækka

Á flokstingi hjá Tjóðveldi verður uppskot frá Unga Tjóðveldi um at lækka valaldurin ur 18 árum og niður í 16 ár viðgjørt. Uppskotið fekk undirtøku á Flokstinginum og hildið var, at tá ið føroyingar næsta ár skulu til fólkaatkvøðu um nýggja grundlóg, eigur ein roynd at verða gjørt við at lækka valaldurin niður í 16 ár.

Skald fekk standmynd

Annan páskadag varð standmynd av skaldinum Jens Paula Heinesen avdúkað í Sandavági, haðani hann var ættaður. Jens Pauli Heinesen var virkið skald og útgav umleið 40 skaldaverk. Hann doyði 78 ára gamal í 2011.

Tveir milli-ardingar

Virðið á alifryitøkuni Bakkafrøst á Oslo Børs var hendan mánaðin slakar 12 milliardir krónur. Teir báðir størstu partaeigararnir eru Oddvør Jacobsen og Regin Jacobsen. Teirra partar av Bakkafrøsti eru verdir meiri enn eina milliard krónur.

Meiriluti fyri skrásettum parlagi

Stórir meiriluti er millum føroyingar fyri, at tvey av sama kyni skulu kunna giftast. Tað vísir kanning, sum Gallup hevur gjørt fyri Kringvarpið. Meiriluti er fyri skrásettum parlagi í øllum flokkum uttan Miðflokkinum, og meiriluti er fyri í øllum aldursbólum.

Apríl:

Ótrúligt at eg livi enn

– Dialysulívið viðførir eitt hart umhvørvi, tí vit síggja pínu og sorg hjá hvørjum øðrum, og eg síggi, tá hini doyggja burturfrá. So hugsi eg, nær tað er mín túrur, sigur Eiler á Líknargøtu, sum seinastu 15 árinu hevur verið dialysusjúklingur. Hann hevur eingi nýru og bert 16 prosent funktiún í hjartanum

»At siga hann bara er dialysusjúklingur, tað er ov einfalt, tí so sera nógvur aðrar fylgisjúkur hava rakt hann síðani hann gjørdist sjúkur».

Orðini eigur 57 ára gamla Hallbjørg Hansen. Seinastu 15 árinu hevur hon staðið við liðina á 62 ára gamla Eiler á Líknargøtu, og saman eru tey farin gjøgnum tað, sum tey bæði umrøða sum eitt ómenniskjaligt tíðarskeið. Hesin dagurin vit hittast til eitt prát, er ein av góðu døgnum hjá Eileri.

Hann orkar betur í dag, enn hann ger aðrar dagar. Ein stór orsök til tað er, at í dag sleppur hann undan at fara í dialysu. Men gongur ov lang tíð millum dialysurnar, so fyllist Eiler við vætu, og gerst sera ússaligur.

– Eg eri avhengigur av dialysunum, men eg orki betur at liva teir dagarnar eg sleppi undan, sig-ur høgi, príði maðurin, sum í dag einki nýra hevur í kroppinum.

Tilgongdin hevur verið long, men byrjanin til hetta lívið kom sum eitt skot frá himli ein dag í 2001.

Gjørdist akutsjúkur

Í 2001 gjørdist Eiler á Líknargøtu akutsjúkur. Tað vísti seg, at Eiler hevði blóðforgiftning, og í fimm dagar varð Eiler lagdur undir skurð heili fyra ferðir, við tí fyri eyga, at burturbeina ein part av tarmunum. Eftir tvær skurðviðgerðir á landsjúkrahúsinum varð hann sendur til ríkissjúkrahúsið til enn tvær skurðviðgerðir – og fjórðu ferð eydnaðist umsiðir at skera tann sjúka partin burtur. Og útlitini vóru ring – einans 10 prosent kjansur fyri at yvirliva. Hóast tað eydnaðist, so var tað ein harður umgangur.

– Alt steðgaði upp í kroppinum, og eg varð lagdur í koma í trýggjar vikur, greiðir Eiler frá.

Tarmarnir vóru lagdir út gjøgnum síðuna í nakrar mánaðir og

allur mobilitetur hjá Eileri hvarv. Hann gjørdist lamarin.

– Tað var ræðuliga hart, tí eg hevði ongan matarlyst og tapti meg yvir 30 kilo, greiðir Eiler frá.

Men eftir eini fyra mánaðir vórðu tarmarnir innopereraðir aftur, og Eiler fekk hug at eta, og fór sam-stundis undir uppáfturvenjing av kroppinum.

– Úrslitið av hesum var, at nýruni hjá mær ikki fóru í gongd aftur, og hjartað varð illa skatt av einum blóðtøppi, sum eg fekk boð um eisini hevði verið har, sigur Eiler á Líknargøtu.

Eftir eina stund á ríkissjúkrahúsinum gekk leiðin heimaftur til Føroya til eitt lív við dialysu.

Vónir um transplantatiún

Fyrsta árið í Føroyum fór til at venja seg við umstøðurnar. Tað lá í kortunum, tá Eiler fór av ríkissjúkrahúsinum, at tað var møgu-

leiki fyri at fáa transplantatiún. Men eftir neyvari kanning í Danmark komu boð av ríkissjúkrahúsinum um, at tað helst ikki fór at bera til kortini.

Í 2003 varð tó ein nýggjur nýra-konsulentur knýttur á Landssjúkrahúsinum, og hann hevði eina øðrvísi hugsan. Eiler skuldi fáa bæði nýra og hjarta transplantatiún. Tí fór Eiler á Líknargøtu úr Føroyum og til Danmarkar at búgva í 2004, har hann eisini gekk regluliga til dialysuviðgerð, meðan hann bíðaði eftir boðum.

– Eg skuldi vera so nær við ríkis-sjúkrahúsið sum gjørligt, og mátti ikki fara longri enn ein tíma burtur frá. Eg gekk við einum bibbara líka fram til 2007, sigur Eiler á Líknargøtu.

Men bibbarin fór ongantíð at ringja. Í 2006 versnaði støðan hjá Eileri munandi, og tað vísti seg, at

– Eg varði sansaleysur, tá eg endiliga verði latin leysur aftur. So skundi eg mær út í býin, drekki meg fullan, og so endar tað ofta galið aftur.

Rigmor Dam

landsstýriskvinna í mentámálum, á Móðurmálsdegnum

Fangi í Mjorkadali

sum situr inni fyri harðskap